

Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences (KNAW) KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

Marker Wadden als voorbeeld van innovatief natuurherstel

Bakker, E.S.; van Leeuwen, C.H.A.; Olf, H.; Kooiman, Roos

2021

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in KNAW Research Portal](#)

citation for published version (APA)

Bakker, E. S., van Leeuwen, C. H. A., Olf, H., & Kooiman, R. (2021). *Marker Wadden als voorbeeld van innovatief natuurherstel: Markerwaden*. Natuurmonumenten.
<https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/marker-wadden/nieuws/marker-wadden-als-voorbeeld-van-innovatief-natuurherstel>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the KNAW public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the KNAW public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

pure@knaw.nl

Nieuws van de boswachter

Marker Wadden als voorbeeld van innovatief natuurherstel

20 SEPTEMBER 2021 | ROOS KOOIMAN

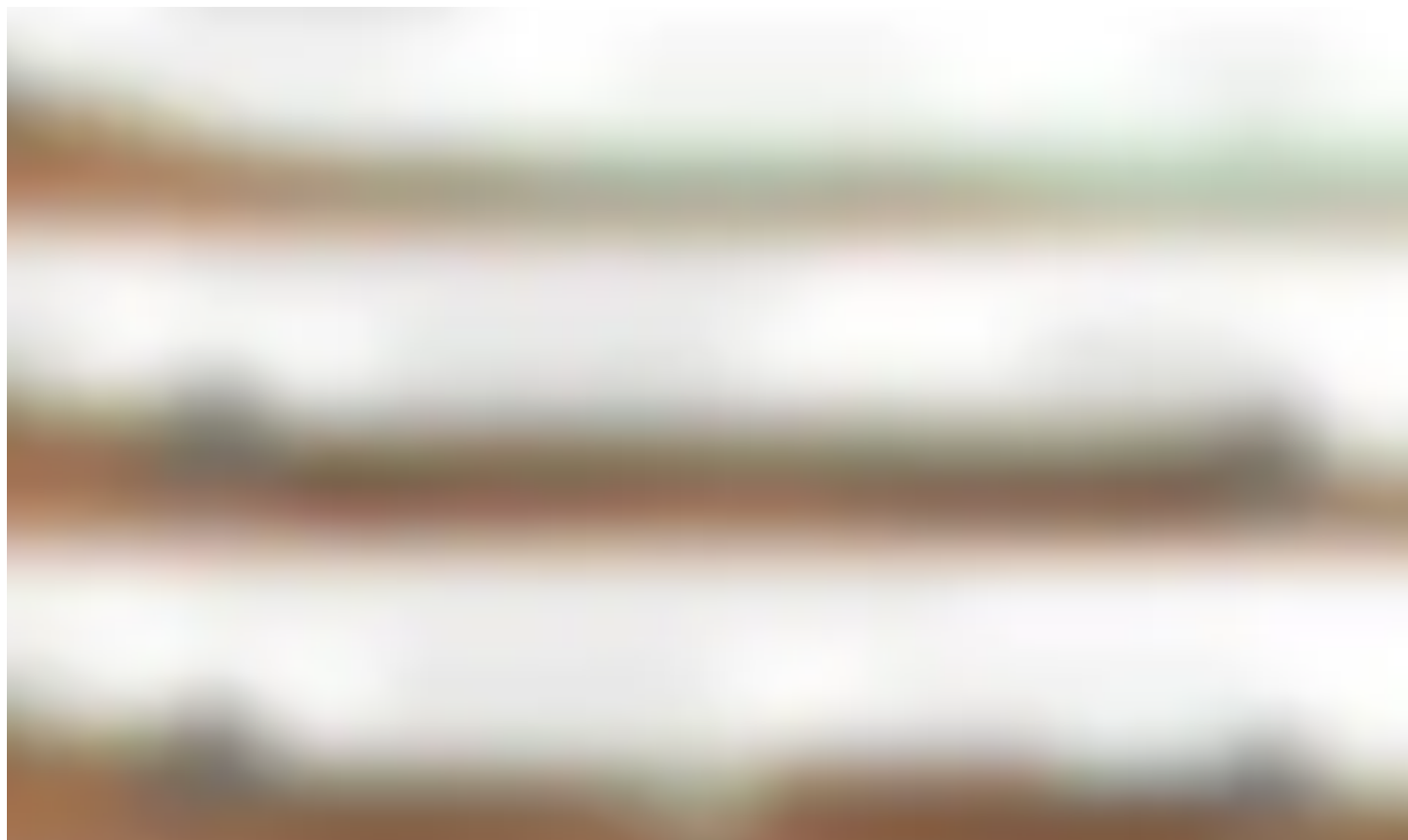
De eerste vijf eilanden van Marker Wadden zijn ontwikkeld. Een geslaagd voorbeeld van een natuurherstelproject waarin zowel ecosysteemfuncties voor de mens als het verbeteren van de natuurwaarden goed uit de verf komen. Dat stelt een team van onderzoekers van de Radboud Universiteit, het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) en de Rijksuniversiteit Groningen samen met Natuurmonumenten.

In hun publicatie [<https://besjournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/2688-8319.12098>] in **Ecological Solutions and Evidence** beschrijven zij de ecologische achtergrond en de wetenschappelijke bevindingen van de eerste vier jaar van dit unieke en innovatieve project. Planten, vogels en vissen blijken het gebied direct in gebruik genomen te hebben.

Ecologische waarde

Economische ontwikkelingen gaan vaak ten koste van de natuurlijke processen van ecosystemen. Dat geldt zeker voor zoetwater ecosystemen die worden ingericht voor waterveiligheid, drinkwatervoorziening, commerciële bevissing of recreatie. Wat voor mensen mogelijk een verbetering van de functionaliteit van een rivier of meer betekent, gaat vaak ten koste van de biodiversiteit en de ruimte voor de natuur. "Dat was ook het geval in het Markermeer," vertelt onderzoeker Casper van Leeuwen (Radboud Universiteit). "Het Markermeer is in 1975 kunstmatig ontstaan in het IJsselmeer als voorbereiding voor de inpoldering van de Markerwaard. Maar nadat die drooglegging vervolgens werd afgeblazen ten behoeve van natuur, recreatie en zoetwatervoorziening, is in de laatste decennia de ecologische waarde van het Markermeer echter steeds meer achteruitgegaan. Dat komt waarschijnlijk doordat het kunstmatig aangelegde zoetwatermeer allerlei elementen mist die in natuurlijk gevormde zoetwatermeren wel aanwezig zijn."

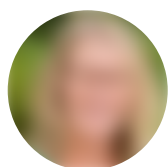
Schematisch overzicht van de veranderingen in de laatste eeuw op de locatie van de Markerwadden. a) Voor 1930 (Zuiderzee), b) 1975, creatie van het Markermeer c) 2016-2020 aanleg Marker Wadden

Vooruitkijken

Klassiek herstel, dus teruggaan naar de situatie van voor de afsluiting van de Zuiderzee, is in het geval van het Markermeer niet haalbaar, aangezien je dan de Houtribdijk en de Afsluitdijk weg zou moeten halen. "Klassieke vormen van ecosysteemherstel gericht op alleen natuurwaarden krijgen vaak veel weerstand vanuit de maatschappij", vertelt hoogleraar Han Olff (Rijksuniversiteit Groningen). "Het is tijd voor een nieuwe manier van denken." Daarom is in 2016 gestart met een innovatieve vorm van natuurherstel: de aanleg van een archipel van vijf eilanden, genaamd Marker Wadden [<https://www.natuurmonumenten.nl/projecten/marker-wadden>], met slib, zand en klei uit het Markermeer zelf. De eilanden hebben als doel om de natuurwaarde van het Markermeer te stimuleren, door het toevoegen van karakteristieke elementen van natuurlijke meren. Zo werd er gezorgd voor geleidelijke land-waterovergangen, variatie in waterdieptes en luwten tussen de eilanden waar het door de wind opwervende slib kan bezinken. De aanpak blijkt tot dusver succesvol: vogels en vissen blijken het nieuwe gebied direct in gebruik te nemen, terwijl de ecosysteemfuncties voor de mens (recreatie, zoetwater, visserij) behouden zijn gebleven.

"Het unieke van Marker Wadden is dat je vooruitdenkt: wat kan er ontstaan als je natuurlijke processen de ruimte geeft", vertelt Liesbeth Bakker, onderzoeker bij het NIOO-KNAW en hoogleraar aan de Wageningen Universiteit. "Binnen vier jaar laat het project al zien hoe natuurontwikkeling volgens zo'n rewilding-benadering een stimulans kan geven." Volgens de onderzoekers een uniek voorbeeld van een nieuwe vorm van ecosysteemherstel. "Zulke nieuwe methoden zijn hard nodig om de huidige achteruitgang van belangrijke ecosystemen wereldwijd ten goede te keren."

Lees hier [<https://besjournals.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/2688-8319.12098>] het hele artikel.

Roos Kooiman

Persvoorlichter Midden (NH - Utr - Fl)

ALGEMEEN NIEUWS

PERSBERICHT
